

Bétsből, 's másunnan — Elegyesen. —

A' múlt Kedden dél-előtt mene-ki a' mi F. Királynéuk *Laxenburgi* Nyári mulató Palotájába, késértetvén az itt lévő főbb Nemességtől. Az approbb Felségetskek benn maradtanak Bétsben. — Az *Olasz* és Nemet Jádzők egymást fel-váltva fognak az alatt *Laxenburgba* játszodni. — — Fels. Urunk kegyelmesen el-vezette, hogy a' *Mihályovits* Ur el bomlott Szabad-Sergénél volt fő Tisztek, u. m. *Milinkovits*, *Petrovits*, *Sztoikovits*, *Rikolojevits*, *Delligeorgie* és Kapitány *Kovátsevits*, a' magok volt Rangjokban, és azon fizetésben, melyben a' Horváth Tisztek vagynak, meg-maradnak. — A' Tsászár Draganyosainál volt Hadnagy *Plodig* pedig az Illyriai Kantzellárián Udv. Coucipistának tétetett. — Berlinből jött némely tudósítások után azt hiszik némellyek, hogy Pruszszus fő Minister *Hertzberg* a' maga Tifztségét le-tévén, ennek helyébe Gróf *Sullenburg* tétetett volna Ministerré. Ezt nem igen tartják hasznosnak, midőn egy Udvarnak minden külső belső titkait értő és tudó Minister Tifztségét változtatja. — Azt mondják Bétsben, hogy a' múlt Kedden ment vólta itt keresztül ő Felségének az Erdélyi Kurir által hozott kérésére a' Státusoknak, Florentziából ezen felelet: „ Midőn az én Bátyám II-dik *Josef* az Erdélyi Kantzelláriát a' Magyar Országival edgyesítette; tökölletesen meg-mutatták az Erdélyi Státusok, hogy ez Törvények ellen legyen. En ezen meg-mutatásból meg vagyok győzöttetve, hogy az ellen-is vagyok, és azért kívántam a' Törvény szerint egymástól elvállasztani; minthogy az én Státusaimnak Törvényeket meg tartani kívánom — azért, hogy egymástól el-válva maradjon kívánom.

Bukorestből még ugyan hozzánk a' Tudósítás nem érkezett, noha innen szorgalmatos Tudósítónk

légyen, azonban Bétsben azt sugdofsák, hogy a' Bukoresti *Diván* és egy fő Vezér 1 milliom 180-ezer forintig buktanak volna - meg, mellyet ezen hábor-gos időkben a' F. Udvaron és az Oláh Országi Tábo-ran gazdálkodtanak volna magoknak. A' melly Tiszt Ur ezen hamisságot fel-adta, azt mondják, érdeme szerint meg-jutalmaztatott. Mihelyt a' do-log nyilvánóságos lészén, azonnal tökéletesen fog-juk E. Olvasóinkat tudósítani. — Budáról azt ir-ják, hogy már a' F. *Palatinus* Udvarában szolgál-landók többnyire le-érkeztek, és a' Testörzök köz-zül is némelleyek. — *Véza Gábor* Ur, a' szabad Tudományoknak, a' Filozofiának, és az Orvosi mesterségnek Doktora, az Oskolai dolgoknak Af-selsora, Tanácsos, és Magyar Országának fő Orvos-sa, a' F. *Palatinus* Udvarának is fő Oroszává tété-tett. — Ugyan ezen nagy Orvos Ur, a' Tisza mel-lyékét, hol bizonyos uralkodó 's ragadó nyavallya által prédára indult vala a' Halál, meg-kerülvén, ennek okát ki-nyomozta, és ennek gátokat kötött. A' szükségét és éhséget találta ennek okául, mely hogy tovább ne terjedhesen, Fő Vezér B. *Barkó* Ur, mint második fő Hadi-Igazgatója Országunk-nak, minek-előtte még erről a' F. Udvar tudosi-totta volna, egy néhány Hadi élés tárt ki-nyittat-ván, a' népnek élésre valót adatott; de ez a' F. Udvar füleiben is hatván, attól is erre engedelem-ment. Mindenek azt kiáltják a' Tisza környékén: Az Isten áldja meg ezt a' nagy Urat!! — Azt ir-ják Temesvárról, hogy a' Pruszszus Udvar Kurir-ja Májusnak 5-dikén ment itt keresztül, és azt erő-sítette, hogy ő a' Békeiségnek Punktumaival menne *Szisztovba*, mellyek szerint Orsován és Belgrádon ki-vül még Nagy Oláh Országból is nyerne az Austriai Ház valamit. — Ezen kívül a' Földmérők nem régiben *Orsovába* küldettek. — A' napokban spe-dig u. m. ezen hón. 8-dikán minden bor, pálinka, lentse, borsó, kása, és hús nemek, mellyek a' Te-mesvári hadi-nép számára tartozandók valának, közönséges kótyavetyével adattanak-el. Ezekből a'

nép

nép itt bizonyos békeiséget gondol; de mi még ezt egészen nem merjük állítani; mert ezeket tartani bajos — ha szükség pedig Magyar Országban minden nap lehet találni. — Némely éles látású Politikusok úgy itélnek, hogy még sok helyen volna a békeiségnek! — Ötszáz-ezer népnek 500000 szaja vagyon; azért csak lehet gondolni ezen sok szaj mennyit nem latsaghat Bétsben. Itt már némelyek azt a való dolgot beszélik, hogy a' mi F. Palatinusunk le akarna mondani ezen Felséges Hivataljáról; mellyet csak azért iktatunk ide, hogy az efféle híreket nevelsék azok, kiknek fülebbe mehetne. — Itt Bétsben egy *Herdí* nevezetű Tsizmadia Mesternek a' 2 fejű Sas szimer mellett ilyen ígéket olvasunk bóltja előtt: F. Ts. Királyi Udvari Magyar Tsizmadia. Kérdem a' napokban mit jelentenének ezen ígék, 's úgy magyarázá meg egy valaki, hogy midőn ezen Mester ember F. II dik *Leopoldnak* és a' F. Nápolyi Királynak a' Magyar koronázásra tsinált tsizmáit haza vitte volna, maga ő Felsége Ts. Királyi Udvari Magyar Tsizmadiának tenni méltoztatta, és az egész Udvarnak már most *Herdí* Uram tsizmálja a' tsizmát, pedig a' Magyar nadrág és tsizma a' Bétsi lovagló Gavallérok előtt csak nem módivá lett azolta, miolta a' mi F. Koronánk Fő Hertzege *Ferentz*-is Magyar nadrágba loval minden nap.

Egy *Madéfalvi* születésű *Tamási* nevű N. Székely ifjában, ki gyerekségétől fogva a' Magyar Országgi Oskolákban nevedett-fel, és a' Budai Ország Gyűlésen a' Ns. Bandériumak mellett töltötte idejét, olly természetet majmaló tökéletességek vagynak, hogy minden állatokat majmazni tud. Ezen ifju a' F. Nápolyi Királynak Magyar Országgi vadászatjában sok mulattságot okozván, most a' napokban a' *Diánna* Rendjével meg ajándékoztaték, és kétséggkivül élete módjáról is rendelés fog tétettni.

Már egy néhány helyről értettük, hogy azok a' *Prédikátziok*, mellyeket ama 2 nevezetes Réf.

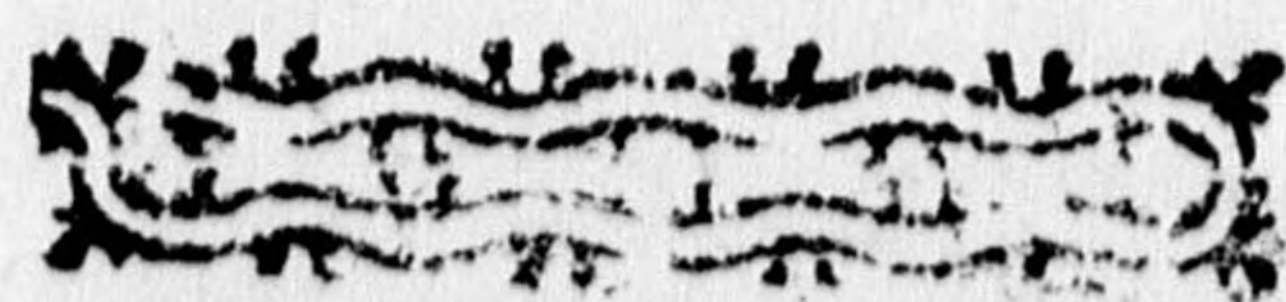

Prédikátor Urak T. T. *Tormáfy* és T. T. *Hunyadi* Urak a' Magyar Országgyűlés alkalmatlóságával Budán és Pofonyban elmondottanak vala, sokoknak kérésekre már most Pesten Sajtó alatt vagynak, és minden óra alatt nap világot fognak látni. Ezek a' Prédikátziok azok, mellyek a' közönséges olvasást meg-érdemlik, és a' mellyekből egy Hazájához érzékeny Szív egy Istenéhez, Királyához és Hazájához való kötelelségét egy Keresztény ember láthatja, és a' mellyek Német nyelvben is ki-fognak adattatni. Kik ezeket elő nyelven hallották, várják a' Sajtó alól való ki-szabadulásokat. — —

Ugyan Budáról azt írják: — Ebben a' Superintendenciában is meg-vala 4-dik Máj Óltsán a' Gyűlés a' Superintendens és Generális Scriba választása végett. Candidátusok ezek a' Püspökségre. Tiszteletes *Karantsi* Uram a' Baranyiaknak Seniora, T. *Földvári* István a' Cser-háti Senior, T. *Szabó* János Uram a' Solti Tractus Seniora, T. *Tormási* János Uram. Generális Scribának ezek: T. *Szelefi* Pál Körösi, T. *Lukátsi* Uram Pétzeli Prédikátorok. — Ezen Gyűlésben jelen vólt maga Gróf *Teleki* Fő Curátor Ur ö Nagysága, a' két Gróf *Rádai*, és sok Seculáris Urak, és szép tsendesen 's böltsen, nem úgy mint Debretzenben, minden szükséges dolgokat el végezvén, a' Püspök és Generális Scriba tétel, a' voxoknak beszédések után (mert minden Eklésiáknak kell voxolni) halasztódott vagy determináltatott 21. Juniusra, a' mikor *Filep* szállásán (itt lesz akkor Gyűlés) meg-is fognak tétetődni.

A' mi F. Királyunkról tsak annyitt írhatunk, hogy a' jelen-való időben *Májlámban* vagyon, és Juniusnak 15-dikén váratik vilzsa Bétsbe. — A' mi F. Koronánk Fő Hertzege *Ferentz* ugyan *Laxenburgban* vagyon; de minden héten kétszer, u. m. Kedden és Pénteken bé-jő Bétsbe *Audentziát* adni. — Az *Hessel-Kasseli* Uralkodó Hertzeg Bétsben vagyon és az öreg H. *Lichtenstáin* Palotájába szállott. — F. Udvari Tanácsos, és az Erdélyi Udv. Kantzellárián

Refc.

Referendarius Méltóságos Zejk Dániel Ur ő Nga Béts-be szentsésen fel-érkezett.

Külső Országi jegyzések. — A' Nápolyi Felség már Romából haza ment, kinek látására 500-ezer idegen népnél több ment vala Romába — nevezetes itt az, hogy a' Pápa Unokája H. *Brassi Lajosnak* a' Felesége éppen most lévén terhes, ennek születendő gyermekének ajándékozta a' tsetszopó Szt. *Januáriusnak* alsó póla-ruháit, mellyek eddig a' Nápolyi Kintses Kamarákba tartattak, és a' születendőnek Kereszt-Attyának ajánlotta magát. — Az első ajándeka ezen Felségnek rend-kivül nagynak tettik Romába; de már egy dolgokhoz keveset értő Ujság-író sokkal nagyobbnak tartaná a' Kereszt atyaságot. — Egy *Therésia* Szerzetéből vólt Frantzia Apátzát (*Soror Maria de in Carmatione Domini*) nevűt, a' *Sixtus* Pápa Kápolnájában Szentnek hirdettetett-ki a' Pápa leg-közelebb, hol a' Frantz. Kir. Hertzeg Alsözonyok-is jelen valának. — A' Nápolyi Felségek egész Romában létekben igen vigan vóltanak, tsak ez az egy szerentsétlenségek esett itten, hogy a' Királynénak Gyontató Papját a' *Gutta* meg-ütette itten. — *Reggio-di-Modenába* történt, hogy egy *Operát* játszodván, mely a' népnek nem tettik vala, a' játék-néző helyen mindent öszve-rontottanak. Erre nézve a' Hertzeg 300 fegyvereseket állittata elé, kiket az öszve tódúlt 4000 nép a' felleg várba kergete, és a' *Platz* Májort meg-ölte; már most megint 400 Gránátérosok küldettek ezeknek le-tsendesítésekre. — A' *Návidi*'s más külső Ujságokból (No. 19: 152.) azt olvasuk, hogy *Párisban* a' Nép a' mostani Pápának képét ruhából ki-tsinálván, azt szalmával meg töltötte, és a' Nemzeti hitet le-tett Papok ellen nem régiben küldött *excommunicatio* Bulláját közébe adván, a' Vároft ezzel feljárta és meg-égette, és ugy szándékoznak, hogy ezen *tzeremoniát* minden más Frantzia Városokban véghez vigyék.

Balassa-Gyarmat 3. Máj. — „Tegnap tartatték ezen N. Neograd Vármegye Köz-Gyűlése, melyet, mind a' fel-gyülekezett számos Uri Rendeknek megjelenése, mind pedig az Ország-Gyűléséről megtért Követ Uraknak bé-köszöntések emlékeztetésén, kívántam a' *Kurirnak* ezen Gyűlésnek le-írásával szolgálni. — A' Gyűlés kezdetinek ideje eljövén, elsőbben is bé-köszönte amaz egész Nemzetünk előtt mind böltsétségéről, mind Hazafiui érzékeny szivéről esmeretes, ezen Ns. Vgyének egymás után 19 Elzendőktől fogva szolgáló Rend. V. Ispánnya *Boross Jenői Tanátsos Muslav Antal* Ur; ki is ékes Magyar beszédjével köszöntvén a' felgyült Rendeket, azon szivbéli örömét kezdé nyilvánvalóvá tenni, mely szerint, azon kívül, hogy Vármegyéje Kebelében lévő Tiszti Társait és kedves felekezetit személyesen tisztelheti, olyan Törvényes *Artikulusokāt*, és a' közelebb vólt Ország-Gyűlésének olyan drága gyümöltseit van szerentséje a' T. Státusoknak bé-mutatni, mellyek Követtségének mivoltáról bizonytságot tehetnek. — A' fel-gyült Rendek a' fenn nevezett Tanátsos Urnak ezen szavaira öröm *Viváttal!* felelvén, minekutánna ez T. Ns. Vgyének All V. Ispánnya T. *Gyürky István* igen rövid fontos igékkal vizontagalta vólna beszédjét, fel-kele Mélt. Udvari Tanátsos és a' *Hét Férfiakból* álló Itélő Táblának edgyik Birája *Otsai Balogh Péter* Ur, amaz örök emlékezetet érdemlett Hazafi, 's el-kezdvén az Ország-Gyűlésének folyamatját ékesen szolló nyelvélvel beszélleni, emlité ezen mostani Ország-Gyűlésének Hazánk boldogságát ígérő Tzikkellyeit, és midön ezeket eleven színnel festette vólna le, Hazánk Koronás édes Attyát II *Leopoldat*, Nemzetünk Reménységét *Ferentz* fő Hertzeget, Nemzetünk' díszét *Sándor Leopold* Palatinusunkat az Egekig emelvén, Nemzetünk Hajnal-tsillagainak a' Primásnak, a' Kantzelláriusnak, az Ország Birájának, a' Király Képének fáradhatatlan Hazafiúi jó-szivüségét nyilvánvalóvá tévén, áldja vala azt a' hatalmas Isteni Gondviselést, melly

melly a' veszedelmes visszavonás Lelkét edgyet értő, 's egymást atyafiúi Karokkal ölelgető szereteté változtatta.

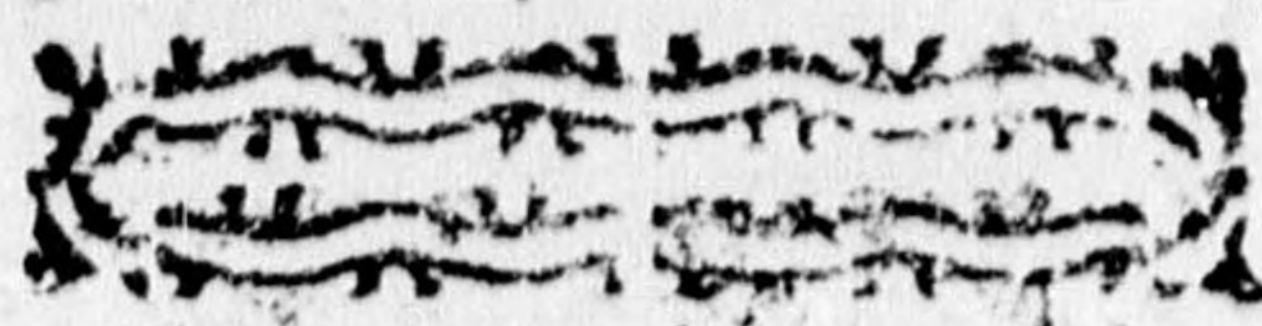
Ezen hozzászólás ugyan, de éketségére nézve igen rövid Beszédei után felkelvén ismét fenn említett *Lofontzi Gyürky István* Ur — ez a' fiatal ugyan, de mind ezen *Diéta*, mind a' múlt esztendőnek zavarjaiban ezen Vgyénél örök nevet szerzett V. Ispány, a' Követ Uraknak a' múlt Ország-Gyűlésén tett hathatós fáradozásait követezendő módon köszöné meg:

„*Méltóságos Udvari Tanács Ur! Tek. Rend-szerint való V. Ispány Uram!* — — „Azon farkalatos Hazánk boldog vagy örökös boldogtalanságával öszve köttetett dolgok, mellyek a' múlt Ország-Gyűlésén előfordúltanak 's végeztetettek, előttünk a' Méltóságos Ur által egész folyamottyokkal eleven festékekkel le-rajzoltatván: Valamint siralmunknak el-töröltetéséről jövődöbéli boldog sorsunknak fundamentomainak meg-vettetéséről való reménységünket ezen Ország-Gyűlésének ki-menetelétől függesztettük-fel: Ugy különös örömünkre szolgál az mi nekünk, hogy az Isteni Gondviselés kedvezvén Hazánk, annak szerentsés Csillagát fel-derítette, 's reménységünknek annyira elég-tétettödött, hogy ezen Ország-Gyűlését akár a' Dolgok' nagyságára, akár az Ország hasznával lett végezéseknek mivóltára nézve sok időktől fogva tartott *Diétáink* között legjelesebbnek 's a' késő Maradéknál leg-emlékezetesebbnek méltán nevezhetjük. Ugyan-is, most nem csak régi, 's az el-múlt szabad Uralkodás alatt emészto fenévé vált sebeknek nagyobb része tökéletesen meg-gyógyittatván, hátra maradt részének pedig orvoslása a' ki-rendelt *Deputátiokra* bizattatván, az egész Test meg-elevenedett; de azon fellyül annak-is, hogy ezentul az illy sérelmekből mentek lehelsünk fundamentoma vettetett. Örvendezve olvassuk uj Törvényeinkben, hogy a' Magyar Nemzetnek Felséges Jursai rész szerint amaz szörzál hasogató, a' szót természeti erejéből el-tsavaró Haza

lensé-

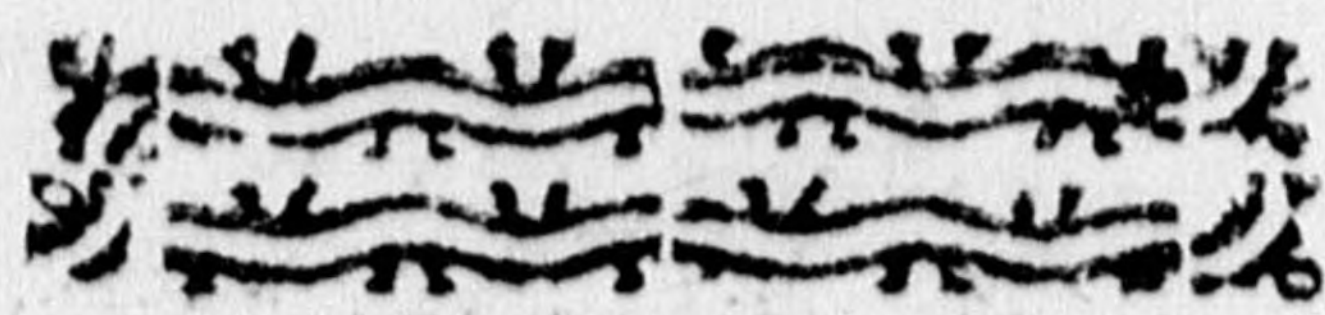

ellenségeinek szájok bédugására leg-világosabb érte-
 lemben elő-adattattanak, rész-szerint pedig azok,
 melyeket a' — — hatalom el-óltott, ujra ham-
 vaiból fel-élesztettek, úgy hogy bámúlva fogja a'
 késő Maradék látni, hogy ezentul a' Nemzet a' Há-
 ború, 's Békesség dolgában is, a' régi Törvénynek
 értelme szerint belé fog avatkozni. Örömmel fogja
 látni, mely világosan van az meg-határozva, hogy
 mind-azok valakik ezentul a' Magyar Tronusra hág-
 nak, el-kerülhetetlen elsőben a' Nemzet Jufsainak
 fenn tartására magokat hit által kötelezni, 's meg-
 koronáztatni köteleztetnek. A' Vallásbéli állapoton
 való visszálkodások, tudni-illik azon Kút-fő mely-
 nek göze Hazafit Hazafi, Testvért Testvére ellen, az
 Haza ellenségeinek nagy örömökre, az el-múlt
 időkben fel-támasztotta, most örökre bédugattatott.
 De mindenek felett leg-nevezetesebb az, hogy ezen
 Diéta alatt olly Felség koronáztatott - meg, a' ki
 nem az határ nélkül való Uralkodásban tévén a'
 Királyi Felségnek Méltóságát, szabad embereken
 kíván Uralkodni. Edes Uralkodásának már kezde-
 tit is szent esküvésével tett fogadásához alkalmaztat-
 tya; mert noha távolról, de azonban még-is ret-
 tegve szemléltük azon zivatart, 's bennünket végső
 romlással fenyegető fellegeket, mellyeket a' belső
 és külső ellenségeknek tsapodár serege 's az edgyet
 nem értés, a' fenn' héjázás támasztott vala Magyar
 Egünkön: de már félelmünk öröme fordúlt látván
 azt, hogy Nemzeti Jufsunknak igazsága az Haza
 érdemes Fiai állandósága által támogattatván, a'
 F. Királyi Hertzeg közben-járósága által elevenített-
 vén a' Királyi Tronusra annyira bé-hatott, hogy
 Felséges Urunk Ügyünknek igazságát kegyes szemek-
 kel tekintvén, kegyelmes Tekintetivel a' szomorú
 fellegeket el-üzte, 's azok helyett fényes napunkat
 déli színben fel-derítette. — Elszakadt immár a'
 kételkedésnek Kárpittya, úgy hogy, valamint ő Fel-
 sége bennünk hív Magyarjait, 's Fiait, látja: úgy
 azok-is ő Felségében kegyelmes Atyokat szemlélvén,
 bizodalmokat annyira ő Felségire függesztették,
 hogy

hogy annak bizonyítására, szabadság iknak első leg-főbb őrállójának a' Királyi Felséges Hertzeget választották. Mind-ezekre nézve az elő számlált dolgok, a' mennyivel előttünk, kik már a' nyomorúságos Időket is próbáltuk, betsefesebbek; annyival méltóbb ezekért az Isteni Gondviseletet imádnunk; a' Királyi Felséget, mint minden sérelmeink orvoslásának fő-szerző okát, Jobbágyi hűségünknek szent ígéretével, vérünknek 's minden Javainknak fel-áldozásával magasztalnunk, a' Királyi Felséges Korona Hertzegnek mind ezen Nemzet leg-főbb Szószóllójának, Párt-fogójának életéért mint leg-főbb Kintsünkért imádkoznunk, Hazának' Papi, és Uri nagyobb valóságos Oszlopai, azon főbb, 's alacsonyabb bajnokjai iránt, a' kik bajt vittak érettünk, magok szent köteleltségeknél tellyesítésében fáradhatatlanak lévén, az Haza iránt való hűségben tántorothatatlanak' vóltanak, örökös Háládatofságunkat mutatnunk. — Emellyük sziveinkben ezeken emlékezetire olly oszlopot, mellyet azokból semmi vizontagság ki-ne vehessen, hogy valamint azokat, kik mostoha Fiai lévén Hazájoknak azt gyűlölik, a' szégyen és pirontság követi, ugy ellenben ezeken örökké áldásban lévén emlékezetek, érdemeiknek betse még a' késő Maradékokra is által menyen.

Illy jeles, és Hazájokért bajt vit Hazafiak közé számlálván az egész Ország a' Méltóságos Tekintetes Urakat, annyival nagyobb örömet okoz bennünk, a' mennyivel nagyobb dízére válik Megyénknél, hogy a' Haza észben vévén az Urak serény, és bölts Hazafiuságát nem tsak minden Deputátiokba, mind kettőjeket alkalmaztatta, hanem a' Mgos Urat azon bizodalma-ra is, mellyet tsak a' leg-érdemesebb Hazafi érdemelhet, méltoztatta. Böven meg-feleltenek a' Mgos Urak köteleltségeknél, 's a' mi eránta való bizodalmonknak. Ujra meg-bizonyították azt, hogy ugyan azon Hazáját szerető Lélek lakik benne, a' mely szerint edgyike a' Haza hűsége mellett hivatallyát is bátran fel-óldozta; másika pedig a' Vas időkben hivatallyát ugy viselte,

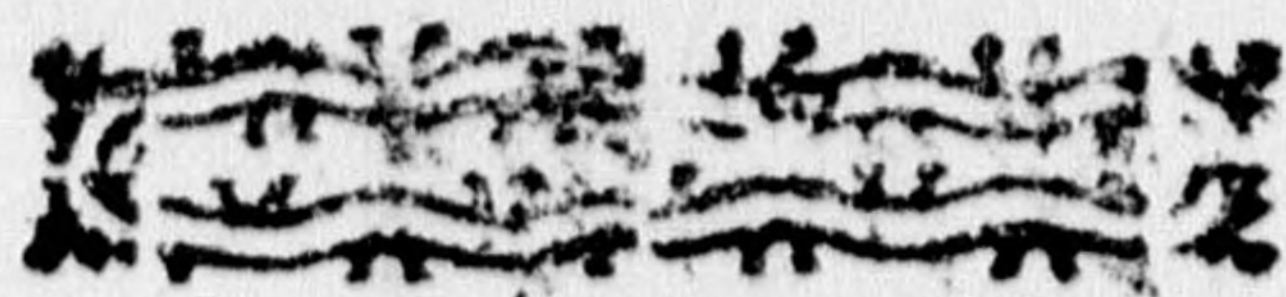

te, hogy a' mindeneket fel-forgató szélveszeknek magát eleiben szegezte, 's ezen N. Megyétől a' mennyire lehetett elhárította. Ezen egész Ország Gyűlése alatt mellettünk tett érdemeit 's helyettünk a' Törésen véghez vitt munkájakat tökéletesen meg-esmervén, mivel az Haza iránt való Kegyelségnek, még a' leg-vadabb Nemzeteknél-is megvagyon az ő jutalma, tudom leg-kezdesebb ajándék lészen azon *Civica Corona*, mellyet az Háládatosság az Uraknak, mind Hazafiaik óltalmazójoknak készített, melly a' Maradéknál is hervadhatatlan lészen, mellyet-is én az Uraknak ezen N. Vármegye képiben által adván, hiv fáradságokért az Uraknak tökéletes köszönetet tések, tellyes szivemből kívánván, hogy az Haza mellett fáradozásairól az Uraknak, olly érzékenyen emlékezzék a' maradék, mint a' melly hiveséggel, serénységgel, okofsággal vigyáztak az Urak azon maradéknak törvényes Jussaira, szabadságaira. — Végezetre ámbár az Haza némely belső állapotinak jobb rendben való szedése végett redelt *Commissiokhoz* deputáltatván az Urak, ujra ki-szállanak a' *Virtust*, és Haza-szeretetét meg-probáló Mezőre, az aranyat salakjától elvállasztó tüzes műhelyre; mindazonáltal illy esmeretes minden ki-fogáson kívül való Haza Tagjai lévén, nem állitom továbbá szükségesnek, ezen N. Megye nevével ez úttal arra emlékeztetni, 's kérni, hogy ezt szüntelen szemek előtt tartani méltoztasának: melly szükséges légyen azoknak, kik ezen hasznos munkát fogják folytatni, arra különösen vigyázni, hogy a' régi vissza-éléseket akarván rendben szedni, a' Nemzeti szabadságnak drága aranyát, az a' közzé tsúszott salakkal edgyütt félre-nevelsék. Ezen bizodal munkban továbbá-is erősöd-ven, a' midön bé-rekesztem beszédemet egy szóval, és szivel a' Méltóságos Ttes. Uraknak, hofszú szerentsés bóldog életet kívánunk.

Lemberg 6. Máj. — „Ama hires vitézségéről közönségesen esmeretes *Erdödy Húszár Sergebéli Májor Szarvasy* Ur már egy néhány napoktól fogva
Lem-

Lembergben múlatoz. Ezen Regement Oláh Országban fekszik, és éppen onnan érkezett ide, hogy a' maga szörnyü Sebjeinek, mellyeket el-fogattatásakor a' Törököktől vett vala, enyhítő eszközököt találhatna. Ezen vitéz Májor Ur előbb a' *Budai* feredőkkel való élésre kért vala magának engedelmet; de az Orvasak az Austria Feredőt javasolták. — Valakik tsak hirében esmerték ezen vitéz Urat, mindenek nagy ohajtással kívánnyák itten személlyes esmerettségét. A' maga tulajdon beszédjéből *Szarvasi* Urnak ezeket irhatjuk: „*Konstántzinápolyban* vólt szerentséje a' *Kajmakánnal* és a' *Mnftival* személlyesen beszélteni; kiket, mint a' leg-fáinabb Politikával biró Férfiakat ugy fest-le, és hozzája-is kimondhatatlan emberi szeretettel viseltettek. Ezeknek tulajdon szavaikból nyilván észre vette, mely nehezen esett légyen a' Portának az Auszriai Házzal való frigynek fel-bomlása. Minekutánna ezen Májor Ur ezen fő Törököknél Audentzián vólt, egész ott lévő fogságában igen betsületesen bántanak vele, ugy-annyira, hogy a' maga Uniformájába ki-mehetett és széllyel járhatott, de a' népnek boszszú álló indulatit kívánván el kerülni, tsak ugyan magát nem igen mutagatta. Elsöbben igen sok nyomorúságot kellett néki *Konstántzinápolyban* a' maga fogságában ki állani, mig a' 7 Toronyba vitetett. Kétszer forgott Májor *Szarvasy* Ur a' halál torkában. Elsöben midön a' tsatában Lovával edgyütt el-esett, és a' Törökök körül vévén, egy közüllök fejét akarta venni, de a' ki azonban változtatá szándékát, edgyik Pajtásától meg-intettetvén, hogy egy főért tsak 1 arannyat fogna kapni, egy *Gaur Basáért* pedig elevenen sokkal többet adnának. Másodiksor a' *Viddini* Basánál forog vala veszedelemben, a' hová a' Fogjokat viszik vala; mert itt ötet egy a' Ts. Királyi Katonáktól öszve vagdaltatott *Jantsár* meg-szemlélvén, kardot ránta és öszve-akarja vala vagdalni, a' midön egy Keresztényből lett Török Tiszt által így szöllittaték: „Meg állj! Ez egy nagy Tiszt, kit mi *Konstántzinápolyba* küldünk; és

és így szabadula - meg Szarvasy Ur másodszor. Di-
tséri a' *Viddini* Basát, és azt egy jó szivü tsendes
indulatú embernek lenni mondja. — Szarvasy Ur
Nemzetének gyönyörüsége, és a' Magyar vitézségé-
nek példája.

*Végső Sohajtás, mellyet ejtett a' Nemes Magyar Test
Örző - Sereg. Méltóságos Generális Finta Josef
Ur, mint néhai tellyes érdemü Fő Hadnagya el-
bútsúznak alkalmatosságával.*

Tehát immár tölünk el-válsz ?

Nyugodalmadra mert találsz

Kedves Tárgyunk — Fő Hadnagyk,
Minket el-hadni nem szánsz!

Seregünknek édes Attya,

Mely nagy bánat szivünk hattya,

Hogy bútsúznunk, — Kel meg-válnunk,
Pennám ki-nem irhattya.

Harmintz és egy esztendeig (a.)

Szolgálatod, mellyet végig

Köztünk tettél — 'S bé-fejeztél,
Hired emelik Égig.

Jöttél bár *Márs* piatzárúl (b.)

De még is senkinek kárúl

Te nem vóltál, — Sőt aggodtál,
Kinek kinek javárúl.

Vóltál köztünk mint egy *Mentor*,

Jó Lelkedben mindég bátor,

Sok Szélvésztl, — És bal-kéztől,
Minket fedező Sátor.

Meg-mutattad hogy ösméred

Nemzetedet, 's Nemes Véred,

Mellyért Szivünk, — Kit igérünk
Légyen örökös Béred.

Erde-

(a.) Ő vala még a' Gárda első Zsengéjéből.

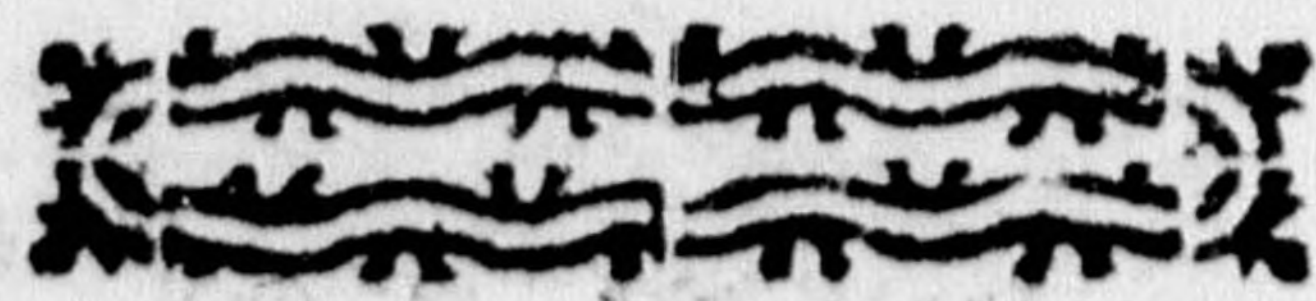
b.) A' Császár Húszároknál szolgált mint Fő-
Hadnagy.

Erdemed Generálisságot (c.)
 Adott, Nékünk árvaságot
 El-válásod, — Más Lakásod,
 Okozott szomorúságot.
 Nemes Seregünknek fénye
 Vóltál; szüntelen reménye
 Kegyelséged — Szivekséged,
 Kintsünk bizott Szekrénye.
 Familiád ékessége,
 Vólt Házunknak ditsősége,
 Grófi Párod, — Szabad zárod, (d.)
 'S Szülöttidnek Négysége. (e.)
 A' hol ártatlan mulattság,
 Uralkodott Hiv Baráttság,
 Mind a' mellett, — Mint-is illett,
 Tudtuk hogy vagy Méltóság.
 Azért buzog Erted vérünk
 'S hogy légy, vólt kedves Vezérünk,
 Jokban örök — Istvány T — —
 Mondgya, 's egész Seregünk.

Közelébbi Levelünkben emlékeztünk vólt a' Ke-
 resztes Dámák' Rendjéről, most annak eredetét ik-
 tatjuk ide: — „*Eleonora, III. Ferdinánd Tsászár'*
 Hitvесе vólt ezen Rendnek a' Fundálója, mellyre
 következő történet szolgáltatót alkalmatosságot
 a' buzgó Tsászárnénak: 1668-dik esztendőben Febr.
 2-dika éttzakáján olly nagy tűz támadott a' Ts. Pa-
 lotában, éppen a' Tsászárné' lakó-helye alatt, hogy
 maga-is nehezen menekedett aluvó szobájából a'
 Tsászárné; sok drágaságai pedig mind oda égtek.
 Mindenek felett fajnállotta egy kis kereszttjét, mely
 Kríftus

-
- (c.) A' Szemeinek gyengesége végett mint Generál-
 lis 2000 for. Pensiot vett.
 (d.) Szabadon mehetett ki-ki Udvarlására.
 (e.) Négy nevedékeny ritka erköltsü Kisasszonyai.

Kristus Urunk' kereszt-fájából készült, 's aranyba vólt foglalva. Azonban 5 nap múlva ki kerül, a' pernyés düledékek alól a' keresztetske. A' mint t. i. áskált vólna egy nap-számos, fel-vetette azt véletlen a' maga ásójával. Ki mondhatatlan öröme vólt a' Tsászárnénak. Az akkori *Bétsi* Érsek, *Fridrik Filep* Hertzeg Sz. Gyülést rendelt a' kereszt' meg-maradása módjának ki nyomozása végett. A' Sz. Szék abban állapotott meg hofszas tanátskozá-sai 's tapogatódzásai után, hogy a' *keresztnek tsuda által kellett épen maradni a' tűzben*. Hogy tehát a' kegyes Tsászárné örökre fenn marasztalassa ezen tsudának, és a' kereszthez viseltető nagy indúlatjának emlékezetét: úgy állította-fel a' Keresztes Dámák' Rendjét; oly határozás alatt: hogy annak mindenkor a' Tsászárnék légyenek pártfogó Alszo-nyai. *Stern-Kreuz-Orden* (*Tsillag-Kereszt-Rend*) nek nevezte a' Rendet, nem a' jelről, mellyet fekete pántlikán viselnek a' Rendbéli Dámák, Mellyeknek bal részén; hanem azon négy fényes tsillagokról, mellyek kereszt formára szemléltetnek az északi részén, 's ugyan azért *Kereszt-Tsillagnak* is neveztetik. Az említett Rend-jelt t. i. vólt nekünk szerentsénk szemlélni, egy nagy Dámának kegyességéből; de azon nintsen semmi tsillag, hanem tsupán kereszt, melly-is két fejü sasra vagyon helyhetve. Az egész jel, aranyból készült, egy húszas nagyságú, lapos és hofszas kerekded formájú. — a' Keresztes Dámaság, betsületnek, 's nagy Fami-liából lett származásnak jeléül szolgál. Ha valaki Tagja kívánkozik lenni a' Rendnek: egyenesen a' Tsászárné eleibe kellett az eránt kérését terjeszteni. Taksája a' Rend-Jelnek 6 arany. — A' mostani Tsászárné, hatodik pártfogó Alszonya már, a' tulajdonképpen ugy neveztetett *Trillag-Kereszt-Rendek*.

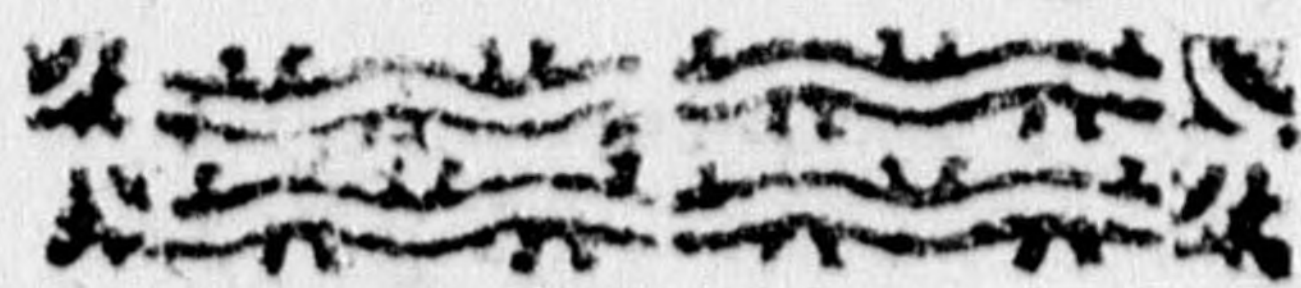
A' múlt Vasárnap, második ujj Miséjét mondotta, a' Sz. *István*' Templomában, nagy éneklés és musika szó között *Wolff Ferdinánd Antal* nevezetü 73 esztendőös ösz Káplán. Az Isteni szolgálat vég.

végződésével, többet vendégelt meg száz Személynél az *Au Kertben*. Ferentz Fő Hertzeget is bátorkodott hívni ebédre, ki is, nem ment ugyan el személylyesen a' vendégségbe; hanem gazdagon megajándékozta a' vén Pátert. Sok ajándékot kapott a' Káptalanbéli Uraktól, 's más esmérőseitől is; de a' melly alkalmasint fel is ment a' déli nagy ebédre, 's az estvéli bálra. — Meg is itéltetett némelyektől az öreg Atya, hogy vendégségre fordította inkább az alamisna gyanánt adott ajándék-pénzt, mint sem adólságainak ki-fizetésére.

Herteg *Potemkin*' számára, itten készült 's készül *Otzakov Vára*' vivásának, és meg-vételének ábrázolása, 4 nagy táblákban, vagy képekben. Készítője ezeknek ama' hires Képiró *Casanova*, ki is 24-ezer forintokat kap, betses munkájáért a' Hertzegtől. Már az első tábla *Pétersburgban* vagyon. A' második, ezen hónapnak 14-dikén indittatott el oda, egy hofszú szekéren, melly különösen erre a' végre készített. Magólsága az említett második Képnek, három; széleisége pedig két öl. Ez, a' *fehet*: *Tenger* felől való részét adja elő a' Várnak. Bámulva lehet szemlélni, minémü természetesen vagyon azon ki tsinálva a' tengernek meg-fagyott széle; a' felhő, és a' ködös idő; a' jég tsapok' sorja; 's a' Várvivó Nepnek minden állása, és mozgása — hogy' viaskodik már ennek egy része, fellyül a' bástyákon; hogy' mászsa a' más rész a' falakat; hogy' hüll le az ember a' lajtorjákról. — Ezeket tulajdon tapasztalásunk után írjuk. — Négy hónapok alatt lett készen *Casanova*, ezen második képpel. Még a' kettőt, ezután fogja el-készíteni.

Tudósítás.

A' Magyar Teátrumi Társaság, édes Anyai nyelve ditsőségének, tsekély tehetsége szerint való, előmozdítására tzelozó szándékának meg-bizonyítására, és egyzersmind azon tsufolódó ellenvetésnek meg-

megtáfolására, melly-szerint a' mi köz jóra törekedő Izándékunkat némely haszontalan ki-fogásokkal már szinte 9 hónapoktól fogva akadályoztató rossz akarónk, a' Pesti Nemes Tanátsnak bé-adott egyik motskos feleletében, tsak ugy képzeli az egész dolgunkat, mintha valamely Grammatista akar na az Oratoriához fogni: ennek-is mondom megtáfolására, imé bizonyossá télszem az érdemes Közönséget arról, hogy több Társaságunkban lévő Barátaimmal együtt, már-is egy néhány ujj v. eredeti (originális) Játékokkal készen állunk, ugy hogy, mind azokkal (mellyek dolgainknak hozzás halagatása, és a' szükséges költségnek abból következő szük volta miatt, mind addig, mig mostoha körül-állásaink jobbra nem változnak, világosságot nem láthatnak) mennél hamarább lehetséges létszen fogunk udvarolni az Erd. Közönségnek. Most pedig az Irónak tulajdon költségével Sajtó alatt vagy on, és a' közelebb lévő *Médárdusi* Szabadságra (Vásárra) egészen-is készen létszen, egyik azok közül, illyen nevezettel: *Magyar Pénélopé* avagy *Az álhatatos szeretet példája — Vig Játék — öt Felvonásokban* írta *Soos Márton*, az Orvosi Tudomány hallgatója és a' Magyar Teatromi Társaságnak Tagja. Pesten 1790. — Az egész Játék tisztesleges betükkel, szép papirossal, nagyobb nyoltzad részben rá mégyen mint egy hét árkosra. A' kinek tehát tettik parantsolni iránta, Pesten a' Magyar Utzában lévő Orás Házánál, az említett Vásárkor 20, az az húsz kr. ért megtanálhatja. Hogy ha pedig vagy Pesten vagy más ide közelebb lévő helyeken tanálkoznának olyanak-is, kik az irt Vásár előtt előre akarnának fizetni, azoknak 17 kr. ért fog adódni: E' mellett, a' ki egyszersmind 10-et, annak egy ingyen, a' ki pedig 20-at, annak hármát fog ingyen adni. — Pesten az 5-dik Hónak 17-dikén. 1791. — *Soos Márton*.

Költ Bétsben Májusnak 20 dik napján 1791.